

зволить вибрати ті підстави класифікації та виділити такі поняття прибутку, які б сприяли ефективному управлінню діяльністю підприємств та могли бути використані для декількох цілей одночасно.

Список використаних джерел:

1. Патарідзе-Вишинська М.В. Прибуток підприємств: види, роль та функції [Електронний ресурс] / М.В. Патарідзе-Вишинська // Економіка. Управління. Інновації – 2010. – № 1. - [Електронний ресурс]: Режим доступу до журн.: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/eui/2010_1/zmist.html.
2. Приказюк О.В. Класифікація прибутку в сільськогосподарських підприємствах / О.В. Приказюк // Економіка АПК. – 2008. – № 3. С. 99 – 102.
3. Будько О.В. Облік і аналіз фінансових результатів підприємств чорної металургії: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.06.04 “Бухгалтерський облік, аналіз та аудит” / О.В. Будько. – Х., 2004. – 19 с.
4. Кохановский В.П. Философия и методология учета: Учебник для высших учебных заведений/ В.П. Кохановский. – Ростов – н/Д, 1999. – 574 с.

Науковий керівник: викладач Шестерняк Марія Михайлівна

*Боруцька Світлана,
студентка групи РКМ-51*

СУТЬ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ЇЇ АНАЛІЗ

Консолідована фінансова звітність є новим видом фінансової звітності в Україні, що відображає майновий стан і результати фінансово-економічної діяльності групи взаємопов'язаних компаній як єдиного економічного організму.

За своєю структурою периметри консолідації сучасних великих корпоративних утворень різних країн світу досить складні. Це обумовлено утворенням груп компаній, які включають в себе підприємства різних галузей, взаємозалежних один з одним. Склад консолідованої групи може перебувати в динамічному стані і змінюватися протягом звітного періоду. Це викликає проблеми і при аналізі консолідованої звітності таких груп.

Для вітчизняної фінансової практики термін «група підприємств» є досить новим. До прийняття національних стандартів у законодавчих та

нормативних актах зустрічалося тільки визначення промислово-фінансової групи. Тепер з'явилося поняття групи підприємств, яка складається з материнського (холдингового) підприємства та його дочірніх підприємств. Слід зазначити, що реальним стало представлення консолідованої звітності лише з прийняттям національних стандартів бухгалтерського обліку, зокрема П(С)БО 20 "Консолідована фінансова звітність". До цього моменту групи підприємств, пов'язаних між собою системою участі у капіталі, використовували лише певні елементи консолідації, складаючи зведену звітність за традиційною методикою.

Складання консолідованих звітів в Україні є обов'язковим для господарських суб'єктів, що мають дочірні підприємства. Склад і форми звітності в Україні визначені стандартами від П(С)БО 1 до П(С)БО 5.

Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» встановлює призначення і порядок ведення рахунків фінансового обліку для узагальнення інформації методом подвійного запису. Також цим Законом встановлено, що підприємства, що мають дочірні підприємства, крім фінансових звітів про власні господарські операції, зобов'язані складати та подавати консолідовану фінансову звітність. Відповідно до Закону «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами публічні акціонерні товариства, банки, страховики, а також підприємства, що провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

При виборі методів і порядку аналізу слід виходити з особливостей консолідованої звітності, пов'язаних з тим, що проведення аналізу проводиться ні за даними окремо взятого підприємства, а по групі компаній, які здійснюють різні види діяльності і мають різнопланові структури капіталу і порядок фінансування.

Ключові показники ефективності відіграють важливу роль для підприємства і особливо важливі на ринках капіталу. Використовуючи різного роду показники (наприклад, ЕВІТ, Cash flow ін.) інвестори та кредитори можуть у найкоротші терміни ухвалити важливі інвестиційні рішення.

На фінансові ринки завжди мала вплив англосаксонська культура. Як наслідок – англіцизми все більше застосовуються в сучасному економічному житті. Поняття ЕВІТ або Cash flow стали частиною повсякденного бізнесу, і розуміння цих показників являється передумовою обговорення результатів кожної компанії. Розглянемо топ 10 основних показників (IFRS Financial Ratios), які використовуються для аналізу форм консолідованої звітності міжнародними компаніями [1].

1. ЕВІТ (earnings before interest and taxes) розраховується з використанням формули 1.

ЕВІТ	ЕВІТ
Чистий прибуток	Net income
"+/-" Надзвичайні доходи та витрати	"+/-" Extraordinary items
"+" Частка меншості	"+" Minority interest
"+" Податок на прибуток	"+" Taxes
"+/-" Фінансовий результат	"+/-" Financial result
ЕВІТ	ЕВІТ

(1)

Даний показник зазвичай використовується для оцінки рентабельності компанії, зокрема при порівнянні на міжнародному рівні. Більш чітко визначення таке: це результат операційної діяльності до результату від фінансової діяльності і, таким чином, до результату від пайової участі, який залежно від масштабу підприємства, може значно впливати на прибуток до оподаткування.

2. ЕВІТДА (earnings before interest, taxes, depreciation and amortization) розраховується за формулою 2.

ЕВІТДА	ЕВІТДА
Чистий прибуток	Net income
"+/-" Внечерговий результат	"+/-" Extraordinary items
"+" Міноритарії	"+" Minority interest
"+" Податок на прибуток	"+" Taxes
"+/-" Фінансовий результат	"+/-" Financial result
"+" Амортизаційні відрахування	"+" Depreciation and amortization
ЕВІТДА	ЕВІТДА

(2)

Даний показник визначає прибуток до сплати відсотків, податків, вирахування амортизації основних засобів та нематеріальних активів. ЕВІТДА використовується для оцінки молодих компаній, які розвиваються або підприємств, у яких велика потреба в амортизаційних відрахуваннях з можливим збитком у звітному періоді.

3. NOPAN (net operating profit after taxes) визначається за формулою 3.

<i>EBIT</i>	<i>EBIT</i>
<i>(+) амортизація нематеріальних активів</i>	<i>(+) Amortization of intangible assets</i>
<i>(+) Δ відрахування в резерв</i>	<i>(+) Δ Provisions</i>
<i>(-) податки по операціям</i>	<i>(-) Operating taxes</i>
<i>(+) % по лізингу</i>	<i>(+) Interest on leasing expenses</i>
<i>(+) Δ капіталізовані витрати</i>	<i>(+) Δ Capitalized R&D expenses</i>
NOPAT	NOPAT

(3)

NOPAN показує, який прибуток могло б отримати підприємство у випадку фінансування за рахунок власного капіталу. Тому для кожного підприємства, яке використовує позиковий капітал в якості фінансового важеля, NOPAN являється у певній мірі альтернативною при визначення величини результату від операційної діяльності.

4. Вільний кеш флоу (Free cash flow) визначається за формулою 4:

Вільний кеш флоу	Free cash flow
<i>Кеш флоу по основній діяльності</i>	<i>Cash flow from operating activities</i>
<i>"-" Чисті інвестиції в основні в основні засоби (CAPEX)</i>	<i>"-" CAPEX, net</i>

(4)

Показник вільного кеш флоу (чистого надходження грошових коштів від основної діяльності), визначає вільні грошові засоби, якими володіє підприємство. Ці засоби характеризують потенціал вартості компанії для інвесторів власного та залученого капіталу і знаходяться в розрядженні підприємства для виплати дивідендів, формування резервного прибутку, для виплати відсотків та погаження заборгованостей.

Рентабельність власного капіталу	Return on equity
<i>(Чистий прибуток - Надзвичайні доходи/Власний капітал)*100%</i>	<i>(Net income excl. extraordinary items/Total equity)*100%</i>

(5)

5. Рентабельність власного капіталу (Return on equity) обчислюємо за формулою 5.

Даний показник визначає, який прибуток приносить власний капітал

6. Прибуток на використаний капітал (ROCE) визначається наступним чином:

Прибуток на використаний капітал (ROCE)	Return on capital employed (ROCE)
<i>(EBIT/чисті внеоборотні активи+оборотний капітал)*100%</i>	<i>(EBIT/Fixed assets, net+Working capital)*100%</i>

(6)

Перевагами цього показника є можливість оцінки чистого результату від основної діяльності, дохідність зіставляється з капіталом, який використовується (більш якісний показник, в порівнянні з показником прибутку після виплати податків).

7. Рентабельність інвестицій (ROI). Цей показник дозволяє виміряти приріст вартості розміщеного капіталу, і розпізнати причини змін, які можуть виникнути (7)

Рентабельність інвестицій (ROI)	Return on investment (ROI)
<i>(Рентабельність продаж * обортаємість (або обртаємість капіталу))=(Чистий прибуток/Продажі)*(Продажі/Совокупні обов'язки та акціонерний капітал)*100%</i>	<i>Return on sales*Turnover (or capital turnover)=(Net/Sales)*(Sales/Total liabilities and shareholders equity)*100%</i>

(7)

8. Прибуток на використаний капітал (ROCE), який розраховує дохідність сукупних активів (8)

Прибуток на використаний капітал (ROCE)	Return on capital employed (ROCE)
<i>(ЕВІТ/чисті внеоборотні активи+оборотний капітал)*100%</i>	<i>(ЕВІТ/Fixed assets,net+Working capital)*100%</i>

(8)

9. Маржа ЕВІТ (ЕВІТ margin) розраховується:

Маржа ЕВІТ	ЕВІТ margin
<i>(ЕВІТ/Продажі)*100%</i>	<i>(ЕВІТ/Sales)*100%</i>

(9)

Маржа ЕВІТ визначає, який прибуток до сплати податків і відсотків змогло отримати підприємство від кожної одиниці проданої продукції, тобто відображає рентабельність підприємства. Чим більший цей показник, тим більший вплив здійснює показник продажів на величину прибутку.

10. Маржа ЕВІТДА (ЕВІТДА Margin) розраховується:

Маржа ЕВІТДА (українська версія)	ЕВІТДА Margin
<i>(ЕВІТДА/Продажі)*100%</i>	<i>(ЕВІТДА/Sales)*100%</i>
Маржа ЕВІТДА	ЕВІТДА margin

(10)

Даний показник відображає, який відсоток прибутку до сплати податків, відсотків та амортизаційних відрахувань змогло отримати підприємство від кожної проданої одиниці.

Отже, підвищення ефективності діяльності і конкурентоспроможності групи багато в чому залежить від обґрунтованості, своєчасності і доцільності прийнятих управлінських рішень. Аналіз особливого виду звітності - консолідованої звітності групи - служить інформаційною базою для розробки стратегії і тактики розвитку групи, обґрунтування планів, прийняття управлінських рішень, контролю їх виконання, виявлення резервів поліпшення фінансового стану групи.

Список використаних джерел:

1. Wiehle, U. IFRS Financial Ratios/ U . Wiehle, cometis publishing GmbH&Co.KG, Wiesbaden, 2005, 1st Edition
2. Герасименко О.С. Консолідована фінансова звітність // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. Вип. 4 (59), Київ, 2006. – с.17-21.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Голяш Ірина Дмитрівна

*Васнева Ірина,
студентка групи РКзм-51*

ПОРЯДОК ВІДОБРАЖЕННЯ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТІВ

У сучасних умовах реформування економіки України значно зростає увага користувачів звітності до здатності підприємства генерувати грошові кошти, які необхідні для підтримання його фінансової стійкості, ліквідності і платоспроможності. Від достовірності отриманої користувачами інформації прямо залежать їх рішення. Тому дослідження грошових коштів та їх еквівалентів і їх відображення у фінансовій звітності є дуже актуальним.

Безсумнівно, що головною характеристикою, яка повинна братись до уваги при віднесенні активу до складу грошових коштів або їх еквівалентів, є ліквідність, тобто можливість активу швидко перетворюватись у готівку з мінімальними втратами його вартості.

Грошові кошти повинні характеризуватись абсолютною ліквідністю. Відповідно до П(С)БО 4 “Звіт про рух грошових коштів” [4] до грошових коштів включаються готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання, в той час як однойменне МСБО 7 [3] допускає віднесення до цієї категорії лише готівки в касі і депозитів до запитання.

Визначення грошових коштів, подане у П(С)БО 4 потребує уточнення, оскільки не можна включати до даної категорії абсолютно всі залишки